

Politica Agricolă Integrată a României

-PROPUNERE-

Dezvoltarea și modernizarea agriculturii românești

obiectiv 2035

Politica Agricolă Integrată a României – obiectiv 2035

Dezvoltarea și modernizarea agriculturii românești

Cuprins

Preambul

1. Obiective strategice
2. Principii de acțiune
3. Reevaluarea cadrului legislativ
4. Îmbunătățirea cadrului instituțional
5. Măsuri administrative și operaționale
6. Programe de investiții și planuri naționale de acțiune
7. Asigurarea reînnoirii generaționale
8. Modernizare și transformare
9. Agricultura ca factor al dezvoltării rurale
10. Dimensiunea europeană și subregională
11. Gestionarea cunoașterii
12. Dialogul Social

Politica Agricolă Integrată reprezintă expresia unui angajament transpartinic, transparent, de lungă durată al Guvernului României, indiferent de componența politică a acestuia și de durata ciclurilor electorale, ca parte esențială a interesului național.

Guvernul României are responsabilitatea aplicării acestei politici sub toate aspectele aflate în competența sa, ținând cont în primul rând de interesele fermierilor și consumatorilor, dar și de punctele de vedere ale altor parteneri sociali, ale altor organizații și asociații profesionale din agricultură și industrie alimentară, precum și ale altor experți incluși în consultarea publică.

Pe tot parcursul procesului de elaborare și promovare a inițiativei, prin **abordare integrată** se înțelege:

- Armonizarea, compatibilizarea și asigurarea sinergiei în toate sectoarele producției agricole;
- Armonizarea, compatibilizarea și asigurarea sinergiei cu toate politicile din celealte sectoare relevante ale economiei naționale;
- Promovarea intereselor agriculturii României cu ocazia modificărilor politicii agricole comune, politicii de mediu și politicii comerciale ale Uniunii Europene.

Pe baza politicii agricole integrate astfel definite, vor fi analizate la fiecare 6 ani evoluțiile regionale și globale pentru a se anticipa și stabili cele mai eficiente măsuri de adaptare în jurul obiectivelor strategice de mai jos.

1. Obiective strategice

Principalele obiective strategice ale politicii agricole integrate sunt:

- Consacrarea oficială a priorității agriculturii ca sector economic de importanță strategică pentru siguranța națională;
- Asigurarea securității alimentare a României, stabilirea și asumarea responsabilităților care decurg;
- Recunoașterea rolului esențial al fermierilor în asigurarea producției agro-alimentare necesare pentru securitatea alimentară națională și de garant al gestionării corespunzătoare a mediului și peisajului rural.
- Asigurarea unei alimentații de bază cât mai sănătoase și diversificate a populației;
- Urmărirea permanentă a creșterii auto-suficienței alimentare și a reducerii deficitului balanței comerciale totale cu produse agro-alimentare, pentru a se ajunge treptat la un excedent net în termen de maximum 10 ani;
- Elaborarea și punerea în practică a unor noi mecanisme fiscale care să permită compensarea multi-anuală a profiturilor și a pierderilor din sectorul agricol printr-un mecanism de reportare a pierderii, nu doar în anii următori (5 ani), ci și în anii anteriori (3 ani);
- Sprijinirea de către stat a unor mecanisme de anticipare și atenuare a impactului variațiilor temporare inerente sectorului, legate de fenomene naturale, volatilitatea pieței și prețurilor sau de evenimente externe, inclusiv în materie de asigurări.
- Cresterea competitivității agriculturii românești în materie de costuri, calitate și utilizare a noilor tehnologii, identificarea și valorificarea avantajelor comparative ale acesteia în raport cu concurența de pe piața internă (europeană) și globală;

- Sprijinirea fermierilor români pe plan internațional prin accesul la informație de relevanță globală, dezvoltarea de rețele internaționale de schimb de experiență, precum și stimularea promovării produselor românești cu valoare adăugată la nivel internațional și realizarea de investiții în agricultură în afara României;
- Instituirea unui cadru permanent interministerial pentru coordonarea obiectivelor și acțiunilor stabilite prin politica agricolă integrată și urmărirea punerii în practică a strategiei, cu consultarea sistematică și implicarea efectivă a asociațiilor de profil recunoscute ca parteneri sociali;
- Elaborarea de strategii sub-sectoriale cu respectarea principiilor și obiectivelor prezentei politici naționale integrate.
- Promovarea adoptării treptate a principiilor economiei circulare aplicabile agriculturii durabile și regenerative.

2. Principii de acțiune

- Agricultura este un domeniu strategic care trebuie să funcționeze optim indiferent de circumstanțele politice interne sau internaționale.
- Agricultura este un domeniu preponderent de acțiune al sectorului privat, însă din cauza dependenței sale de condițiile climatice, de infrastructură etc., și dată fiind importanța ei pentru siguranța națională și ordinea socială, sprăjinul întărit al statului în tratarea unor astfel de probleme este esențial.
- Asigurarea reînnoirii între generații și a viitorului resurselor umane este o condiție esențială a modernizării și dezvoltării agriculturii. Realizarea programelor educaționale și de formare continuă în domenii conexe agriculturii prezintă un avantaj comparativ esențial în raport cu alte investiții în domeniul educației, astfel încât riscul pierderii resurselor umane prin emigrare este mai redus, iar șansa integrării pe piața muncii autohtone devine mai mare.
- Având în vedere ponderea populației ocupate în agricultură, chiar în condițiile unor producții agricole mari, productivitatea muncii în agricultură pe ansamblu este redusă, ceea ce impune utilizarea noilor tehnologii în mod sistematic și pe scară cât mai largă.
- Dezvoltarea mediului rural necesită armonizarea și complementaritatea politicilor care vizează, pe de o parte, creșterea productivității și randamentelor agricole și, pe de altă parte, protecția mediului și a biodiversității, în același timp cu asigurarea dinamismului demografic și conservarea unor tradiții specifice satului românesc. Aceste imperitive nu pot fi servite decât printr-o viziune integrată la nivel național.
- Dezvoltarea agriculturii românești și valorificarea potențialului agricol al țării, inclusiv în planul exportului, vor permite și creșterea rolului României în procesele politice și decizionale europene.
- Inițierea și punerea în aplicare a politicilor specifice domeniului agroalimentar necesită pregătirea permanentă și sistematică a personalului din structurile guvernamentale responsabile pentru agricultură, precum și implicarea specialiștilor și fermierilor prin valorificarea experienței acestora.

3. Reevaluarea cadrului legislativ

- Revizuirea și actualizarea regimului proprietății funciare agricole în România, în raport cu problemele constatate în aplicarea legislației actuale, aşa cum rezultă din practica curentă a fermierilor români.
- Revizuirea și actualizarea legislației privind vânzarea și exploatarea terenurilor agricole, astfel încât să faciliteze comasarea și consolidarea acestora și să se evite folosirea lor în scopuri speculative sau în alte interese decât cele ale producției agricole naționale.
- Revizuirea și actualizarea periodică a regimului de arendă, ținând cont de consecințele aplicării aşa cum va rezulta atât din experiența practică a fermierilor români, cât și din cea acumulată în plan juridic și notarial, cu scopul de a asigura previzibilitatea și stabilitatea necesare investițiilor, de a stimula îmbunătățirea performanței economice a capitalului și randamentului materiilor prime utilizate și de a permite folosirea pe scară largă a tehnologiilor moderne și utilizarea eficientă a resurselor energetice.
- Armonizarea legislației referitoare la protectia mediului cu cea privind dezvoltarea agriculturii, astfel încât să se asigure o abordare echilibrată între restricțiile legate de protectia mediului și nevoile exploatațiilor agricole, care să stimuleze practicarea agriculturii durabile în condiții de eficiență maximă, inclusiv prin utilizarea unor formule speciale de cointeresare, finanțare și linii de creditare avantajoase.
- Consolidarea și stimularea utilizării normelor privind sistemele de calitate europeană care vizează certificarea, controlul, trasabilitatea și protectia indicațiilor geografice și a denumirilor de origine controlată.
- Adoptarea unui cadru legislativ care să sprijine implementarea treptată a economiei circulare la nivelul agriculturii, incluzând reguli pentru gestionarea deșeurilor agricole și stimulente pentru utilizarea resurselor regenerabile.

4. Îmbunătățirea cadrului instituțional

- Elaborarea unei strategii sectoriale pentru dezvoltarea prioritară pe termen mediu și lung a zootehniei, în condiții de siguranță sanitară, ținând cont de tendințele actuale de pe piață și previziunile privind modificarea consumului de către ministerele cu responsabilități relevante, asociațiile profesionale, institutele de cercetare, autoritățile sanitare.
- Reunirea într-un organism guvernamental unic consacrat conservării și creșterii calității solului a tuturor instituțiilor care au atribuții de normare, control și consiliere, cu scopul de a contracara practicile agricole, practicile forestiere și efectele modificărilor climatice care pot duce la degradarea solului și promovarea sistematică de către acest organism a metodelor de îmbunătățire a calității solului, inclusiv prin procedee remunerate de fixare a carbonului.
- Crearea unui sistem național cuprinzător de gestionare a crizelor și atenuare a riscurilor în agricultură, generate de fenomene naturale și deficitul de apă, cu participarea statului, băncilor, instituțiilor de asigurări, bursei, agricultorilor și altor participanți de pe întreg lanțul de valoare, precum și a Administrației Naționale de Meteorologie și Hidrologie, Institutului Național de Gospodărire a Apelor și Agentiei Naționale de Îmbunătățiri Funciare.
- Încurajarea stabilirii de fonduri mutuale ale fermierilor bazate pe contribuții voluntare ca mijloc suplimentar de asigurare împotriva anumitor riscuri specifice producției agricole.
- Actualizarea cadrului administrativ și instituțional al Directiilor Agricole Județene și Stațiunilor de Cercetare și Dezvoltare Agricolă și adaptarea mandatelor acestora la nevoile reale ale fermierilor, astfel încât să aibă responsabilități operaționale specifice, pentru îndeplinirea cărora să fie răspunzătoare direct.
- Creșterea operativității și eficienței agenților care gestionează procesul de acordare a subvențiilor și accesului la fonduri de investiții, pentru a permite plata către fermieri cât mai curând posibil, chiar în anul de aplicație.

- Asigurarea colectării datelor, integrării și analizei bazelor de date gestionate de agențiile guvernamentale cu atribuții în procesul de fundamentare a politicilor agricole și a deciziilor privind dezvoltarea sectorului la nivel guvernamental și antreprenorial, prin digitalizarea întregului proces.
- Îmbunătățirea cadrului instituțional de sprijinire și promovare a produselor românești pe bază de standarde transparente și norme de stabilire a originii și calității.
- Crearea unor mecanisme riguroase de control, dar fără a crește excesiv și nejustificat sarcinile administrative pentru operatorii economici, pe tot lanțul alimentar, de la producător la consumator, în scopul asigurării și menținerii standardelor înalte de calitate și a promovării producției locale, realizate prin acțiuni care prezintă un impact mai redus asupra mediului.

5. Măsuri administrative și operaționale

- Accelerarea și finalizarea Programului Național de Cadastru și Carte Funciară.
- Actualizarea Clasificării ocupațiilor din România, astfel încât să includă noile profesii necesare și specifice unei agriculturi moderne.
- Stabilirea și utilizarea în elaborarea de politici a unor criterii transparente de clasificare statistică a fermelor și altor proprietăți agricole, în funcție de considerente sociale, ecologice, precum și de performanță și competitivitate, și de diferențele dintre agricultura la scară redusă și agricultura de performanță.
- Luarea de măsuri în vederea întăririi poziției fermierilor pe lanțul alimentar și a combaterii practicilor neloiale în depozitare, procesare, comercializare și distribuție și stabilirea unui sistem de verificare și control a respectării măsurilor luate.
- Susținerea prin instrumente financiare a stocării pe termen mediu a cerealelor, la un nivel acoperitor pentru nevoile asigurării securității alimentare.
- Optimizarea Sistemului Electronic de Raportare a Stocurilor de Produse Agroalimentare din România și asigurarea transparenței funcționării acestuia, prin stabilirea unui proces digitalizat care să asigure atât obligația de furnizare a datelor cât și conformitatea acestora cu cele mai eficiente sisteme de raportare.

6. Programme de investiții și planuri naționale de acțiune

- Accelerarea tuturor proceselor și acțiunilor privind crearea, reabilitarea, consolidarea și modernizarea sistemelor principale de îmbunătățiri funciare în cadrul unui program național de irigații și desecare-drenaj, precum și de combatere a deșertificării, inclusiv prin stabilirea de perdele de protecție forestieră în zonele cu deficit de apă.
- Asigurarea finanțării necesare pentru dezvoltarea infrastructurii critice de gestionare a răspunsurilor la risurile de mediu și maximizarea resurselor de apă pentru agricultură inclusiv prin creșterea eficienței Sistemului Național Antigrindină și de Stimulare a Precipitațiilor.
- Asigurarea finanțării investițiilor necesare punerii în aplicare a strategiei și planurilor naționale de acțiune pentru dezvoltarea sectorului zootehnic.
- Crearea și sistematizarea unei rețele naționale de captare și stocare a apej, inclusiv prin operaționalizarea capacitațiilor (lacurilor de acumulare) existente pentru proiecte integrate / hibride: irigații, energie, mediu, pescuit și biodiversitate.
- Sprijinirea extinderii amenajărilor locale pentru captarea de ape provenite din precipitații sezoniere și a accesului, acolo unde există resurse suficiente, la apele subterane.
- Realizarea de investiții in infrastructura verde si tehnologii inovatoare pentru reducerea amprentei de carbon a agriculturii și pentru îmbunătățirea rezilienței la schimbările climatice.
- Realizarea unui program sistematic de stimulare a investițiilor pentru crearea și dezvoltarea capacitațiilor de procesare a produselor locale primare și a canalelor de distribuție, inclusiv prin programe naționale de încurajare a exporturilor de produse cu valoare adăugată mare.
- Includerea căilor de acces la terenurile agricole, a traseelor canalelor de irigații și a conductelor în programele de dezvoltare rurală sau a infrastructurii, de interes local, regional și național.

- Realizarea unui inventar complet al rezervei naționale de pășuni și fânețe, ca parte a avuției naționale, elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de folosire durabilă a acestora prin pășunat și care să stimuleze creșterea producției durabile din zootehnie.
- Valorificarea potențialului Portului Constanța pentru dezvoltarea strategică a agriculturii prin extinderea și modernizarea infrastructurii portuare, dezvoltarea terminalelor specializate pentru manipularea și stocarea eficientă a produselor agricole, efectuarea unor proceduri vamale eficiente cu scopul facilitării exporturilor agricole și securizării accesului nestingherit al produselor agricole românești la transportul către piețele internaționale.
- Sprijinirea și stimularea creării și dezvoltării unei industrii naționale pentru producerea de echipamente și utilaje performante necesare agriculturii moderne în anumite sectoare de nișă, în care România ar putea genera avantaje competitive.
- Stimularea investițiilor directe și a intrărilor de capital străin pentru producerea în România a unei game mai largi de echipamente și utilaje agricole.
- Elaborarea unui program de atragere a capitalului românesc în agricultură, prin formule de cointeresare a investitorilor individuali, a sectorului bancar și mecanismelor bursiere și prin stabilirea unor parametri de verificare și control.
- Modernizarea și extinderea băncilor de semințe pentru valorificarea resurselor genetice ale agriculturii românești, inclusiv pe piețele externe, și creșterea contribuției acestora la asigurarea suveranității alimentare a țării.
- Identificarea celor mai eficiente soluții financiare din surse naționale și/sau europene pentru a favoriza investițiile în cercetarea agricolă și stimularea inovării, inclusiv din partea sectorului privat, în scopul modernizării practicilor, creșterii eficienței și randamentelor agricole, prin accelerarea transferului rezultatelor cercetării în practică, reducând astfel dependența de importuri generată de o slabă valorificare a produselor agricole.
- Implementarea unui program național de sprijin pentru infrastructura de compostare și gestionare a deșeurilor organice, care să permită fermierilor să transforme deșeurile agricole în resurse valoroase pentru fertilizarea solului sau pentru producerea energiei regenerabile specifice.

7. Asigurarea reînnoirii generaționale

- Sprijinirea învățământului agricol prin acordarea de burse suplimentare de studii, modernizarea infrastructurii de cazare pentru elevii proveniți din mediul rural, elaborarea de planuri de carieră, inclusiv prin programe de pregătire a candidaților pentru admiterea în învățământul superior.
- Revizuirea și actualizarea programelor școlare ale liceelor tehnologice cu profil agricol, astfel încât cunoștințele acumulate la terminarea studiilor să deschidă și orizonturi către noile tehnologii aplicabile în Agricultura 4.0 precum și în ce privește combaterea schimbărilor climatice și cunoașterea noilor cerințe adoptate la nivelul UE în acest sens.
- Identificarea nevoilor neacoperite de formatori în domeniul noilor tehnologii folosite în agricultura modernă, atât pentru învățământul aferent liceelor tehnologice cu profil agricol, cât și la nivel universitar și post-universitar.
- Dezvoltarea programelor de mentorat în vederea sprijinirii tinerilor fermieri pentru implicarea în agricultură și pentru a le dezvolta dorința de a inova în acest domeniu în sinergie cu dezvoltarea abilităților de implementare a celor mai noi modele informatiche și tehnologice pentru agricultură.
- Elaborarea unui instrument finanțier – fiscal care să stimuleze și să faciliteze schimbul între generații și dezvoltarea modelelor de ferme agricole având familia ca centru de gravitație.

8. Modernizare și Transformare

- Adoptarea unui program cuprinzător și a unui cadru stimulativ al transformării digitale a activității fermelor la nivelul proceselor și gestionării afacerilor în agricultură prin investiții în tehnologie și echipamente, formarea unei rețele de resurse umane înalt calificate capabile să asigure consilierea, diseminarea de cunoștințe și punerea lor în practică.
- Promovarea și identificarea soluțiilor financiare optime vizând integrarea soluțiilor software și a aplicațiilor care integrează tehnologii de tipul Business Intelligence (BI) și Artificial Intelligence (AI) pentru agricultură, a robotilor agricoli, a tehnologiei IoT și a sistemelor informatiche de analiză a datelor pentru a optimiza producția și a genera decizii optime în ceea ce privește managementul culturilor și a fermelor în general.
- Promovarea valorificării tehnologiilor digitale în agricultură, elaborarea de ghiduri de folosire, inițierea și susținerea de parteneriate public–privat pentru proiectele de digitalizare, acordarea diferitelor categorii de facilități și subvenții speciale pentru proiectele de transformare digitală.
- Dezvoltarea unor parcuri tehnologice și platforme antreprenoriale cu specific agricol, aflate în administrarea universităților de profil, consacrate cercetării și inovației precum și a prezentării unor modele de afaceri, prin implicarea societăților private, a cadrelor universitare și a cercetătorilor specializați.
- Crearea unor centre de cercetare în domeniul economiei circulare și bioeconomiei aplicabile activităților economice la nivel național și modernizarea celor existente.
- Inventarierea resurselor relevante ale României (naturale, materiale, umane, științifice, de analiză) și monitorizarea/actualizarea lor constantă în beneficiul proceselor de decizie) și sprijinirea dezvoltării capabilităților naționale.

9. Agricultura ca factor al dezvoltării rurale

- Sprijinirea dezvoltării și apărării intereselor cooperativelor agricole ca mijloc de diminuare a fragmentării proprietăților, de dezvoltare și modernizare a mijloacelor și metodelor de creștere a eficienței economice, de specializare și concentrare a activităților agricole și creșterii competitivității agriculturii românești pe plan european.
- Politicile adoptate cu privire la activitățile economice, regimul fiscal, investițiile productive și obiectivele de infrastructură vor lua în considerare nu doar interesele sectoriale specifice, ci vor trebui să analizeze și impactul asupra producției agricole, precum și a condițiilor de viață și de muncă ale populației rurale.
- Politicile și programele vizând dezvoltarea rurală vor integra și se vor adapta și nevoilor specifice ale fermierilor determinate pe plan local, printr-un dialog sistematic al autorităților centrale și locale cu fermierii, stimularea continuității în transferul de proprietate și schimbul de generații, precum și creșterea attractivității mediului rural pentru cadrele didactice și medicale.
- Instituțiile guvernamentale care au în responsabilitate autorizarea funcționării pe teritoriul României a entităților intermediare în comerțul intern și internațional cu produse agricole, precum și a lanțurilor de desfacere cu amănuntul vor ține cont de interesele fundamentale ale agriculturii românești și ale categoriilor socio-profesionale implicate în activități agricole.
- Protecția sănătății publice prin dezvoltarea mijloacelor de determinare a conținutului de substanțe chimice și pesticide aferente produselor agro-alimentare, atât românești, cât și din comerțul internațional, creșterea numărului de laboratoare de analiză și a altor mijloace de verificare și control ale calității produselor agricole, ale alimentelor și ale solului.
- Sprijinirea diversificării afacerilor și creșterea valorii adăugate prin stimularea antreprenorilor agricoli să se orienteze către activități secundare, precum agroturismul, fermele școală etc. pentru a suplimenta veniturile agricole și a contribui la creșterea și diversificarea nu numai a veniturilor comunităților rurale, dar și a altor oportunități de dezvoltare a acestora.

10. Dimensiunea europeană și subregională

- Inițierea și dezvoltarea unei politici de promovare comercială, prin cultivarea unei identități naționale specifice și consacrarea în conștiința publică a unor imagini și simboluri care să pună în valoare cele mai apreciate produse ale sectorului agro-alimentar românesc.
- Promovarea exporturilor de produse agroalimentare, cu preponderență a produselor cu valoare adăugată mare, prin creșterea eficienței participării la târgurile internaționale de profil în țările cu potențial mare de import și realizarea de campanii de promovare pe piețele internaționale, precum și prin susținerea parteneriatelor strategice între transportatori, în vederea corectării deficitului actual al balanței comerciale pentru produsele agroalimentare.
- Pozițiile României cu privire la Politica Agricolă Comună și la protejarea intereselor naționale în domeniul agricol vor fi armonizate și asumate de toate partidele politice reprezentate în Guvern, Parlamentul României și Parlamentul European, pe bază de mandat național, astfel încât capacitatea și forța de negociere a reprezentanților români la Bruxelles să permită un impact mai mare asupra politicilor adoptate pe plan european.
- Efortul de lobby și negociere al reprezentanților români pe lângă Comisia Europeană, Parlamentul European și alte state membre ale UE va fi exercitat pe baza unor orientări comune și cu mijloace adecvate, asumate de toți protagonistii naționali implicați, atât în privința unor obiective generale pe termen mediu și lung, cât și în privința episoadelor temporare generatoare de crize sau schimbări.
- Crearea de alianțe politice cu geometrie variabilă, bazate pe interese similare, în rândul partenerilor europeni, în scopul sprijinirii acestor politici naționale și europene care să asigure atât protejarea intereselor de grup, cât și a economiei țărilor UE a căror agricultură este mai grav afectată de evoluții internaționale sau fenomene naturale.

- Identificarea, stimularea și promovarea celor culturi și producții care au potențial bun de dezvoltare în România, depășesc potențialul de consum intern, dar sunt deficitare și necesare pentru ansamblul economiilor Uniunii Europene și pot fi exportate pe piețe externe, iar România are avantaje comparative în producerea lor.
- Atragerea expertizei și resurselor europene privind elaborarea strategiilor naționale de punere în practică a Convenției ONU privind combaterea deșertificării și a Convenției-cadru privind schimbările climatice și acordurile ulterioare care decurg din acestea.
- Adaptarea strategiei de dezvoltare a agriculturii românești la obiectivele Politicii Agricole Comune (PAC) și a cerințelor de mediu ale UE (Pactul Ecologic European, restaurarea naturii etc.) prin integrarea rațională a practicilor agricole de conservare a biodiversității, încurajarea consumului de produse alimentare locale și de sezon pentru reducerea amprentei de carbon, promovarea unui nivel de trai decente pentru toți cei implicați în sectorul agricol, sprijinirea creșterii valorii adăugate a produselor agricole românești asigurând alinierea sectorului agricol local cu direcțiile și angajamentele europene.
- Adaptarea metodologii europene în ce privește modul de calcul al emisiilor de gaze cu efect de seră la particularitățile specifice ale agriculturii și mediului natural din România.
- Intensificarea demersurilor privind reducerea decalajului dintre subvențiile agricole de care beneficiază fermierii români și subvenția medie europeană și dezvoltarea unor noi mijloace de compensare a pierderilor provocate de fenomene extreme.
- Promovarea sistematică a măsurilor de protejare a agriculturii românești față de conurența neloială generată de accesul unor produse care nu sunt supuse acelorași standarde sau care beneficiază de subvenții directe sau indirecte mai mari decât cele de pe plan național.

11. Gestionarea cunoașterii

- Dezvoltarea unui mecanism național de colectare de date și analiză a fluxurilor de import-export a produselor agroalimentare, cu contribuția tuturor factorilor implicați în procesul de producție-procesare-distribuție-desfacere, pe baza cărora să poată fi identificate măsuri de echilibrare a balanței comerciale printr-o mai bună valorificare și stimulare a producției și consumului de produse locale.
- Stabilirea unor mecanisme de comunicare între organele vamale și instituțiile care se ocupă de testarea calității și analiza toxicologică a importurilor de produse alimentare în România.
- Reformarea rețelei de cercetare agricolă și punerea în practică a unui program național de cercetare alcătuit în jurul problemelor concrete și temelor de interes direct pentru agricultura românească, susținut prin alocarea de suficiente resurse suplimentare, inclusiv printr-o finanțare diversificată și eficientă menită și să atragă tinerii cercetători, care să răspundă nevoilor sectorului privat.
- Sprijinirea instituțiilor de învățământ superior agricol, tehnic și economic prin stimularea performanței academice, a participării la programe de specializare și la proiecte cu finanțare europeană, a cooperării inter-universitare internaționale, a unei mai bune cunoașteri a evoluțiilor practicilor de gestionare a proceselor productive și de comercializare din sectorul agricol.
- Colectarea sistematică și realizarea unei gestionări riguroase a datelor statistice aferente producției agricole, inclusiv pe plan sectorial și zonal/regional, demers realizat în scopul fundamentării unor politici agricole reziliente și adaptate nevoilor identificate în practică.
- Actualizarea permanentă a programelor naționale/sectoriale din agricultură, în raport cu dinamica impactului schimbărilor climatice și a instrumentelor juridice de contracarare adoptate la nivel european și global, pentru a acționa anticipativ la nivel local și național.

- Constituirea unei organizații neguvernamentale de interes național formată din experti de înaltă calificare, care să ofere consultanță specifică în legătură cu problemele, proiectele și inițiativele legislative care privesc dezvoltarea agriculturii în concordanță cu cerințele actuale (combaterea schimbărilor climatice, noi metode de combatere a bolilor și dăunătorilor, economia circulară, bioeconomia, reducerea deșeurilor alimentare etc.).

12. Dialogul social

Consacrarea agriculturii ca obiect al **consensului național** dincolo de diferențele politice de opinie.

Corelarea permanentă și sistematică a programelor și planurilor din domeniul agriculturii cu alte politici naționale în materie fiscală, de mediu, de ocupare a forței de muncă, protecție socială, relații externe și politică comercială.

Crearea de noi formule de dialog social și consultare cu participarea tuturor partenerilor reprezentativi, prin care să fie integrate toate resursele de cunoaștere și creativitate ale societății, respectiv:

- Un Consiliu Superior de Coordonare Națională subordonat Primului Ministrului, care să examineze, în reuniuni periodice și în reuniuni de urgență atunci când este nevoie, probleme legate de asigurarea suveranității alimentare a României și să superviseze mandatele de negociere a noii Politici Agricole Comune.
- Grupuri de lucru ad-hoc multidisciplinare care să examineze și să facă recomandări Guvernului cu privire la măsurile necesare în situații noi (catastrofe naturale, epidemii, evenimente internaționale care afectează România etc.) care impun decizii imediate, în legătură cu politicile naționale sau europene, ori de câte ori este nevoie, pe bază de mandat și finanțare guvernamentală. Aceste grupuri vor mobiliza și coordona comentarii pe site-urile oficiale ale UE cu privire la inițiativele legislative europene.
- Forumuri multiparteneriale care să fie convocate periodic pentru examinarea unor domenii specifice (cercetare aplicată, cercetare fundamentală, inovație, digitalizare) și care să propună direcții de acțiune ce întrunesc acordul experților și strategii sub-sectoriale aplicabile în domeniul agriculturii și activităților conexe.
- Observatorul evoluției prețurilor: organism mixt format din reprezentanți ai Guvernului, Băncii Naționale, Consiliului Concurenței, asociațiilor profesionale din agricultură, organelor de protecție a consumatorului, care să observe evoluția și tendințele prețurilor pe întreg lanțul de creare a valorii, de la producător la raft, precum și factorii care determină evoluția acestora, având ca mandat prezentarea unor rapoarte informative periodice